

Opinia do ustawy
o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach
Rzeczypospolitej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej
(druk senacki nr 929)

Opiniowana ustawa ma na celu uregulowanie dwóch kwestii: 1) zasad funkcjonowania i trybu wyłaniania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, której status dotychczas określony był w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 13 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 z późn. zm.), 2) zasad i trybu wyznaczania kandydatów na przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej.

Regulując zasady funkcjonowania Komisji Wspólnej, w ustawie określono zadania Komisji, jej strukturę organizacyjną oraz tryb pracy, które są zasadniczo zbieżne z rozwiązaniami przyjętymi w przywołanym rozporządzeniu. Ponadto ustawa wskazuje sposób podejmowania decyzji przez Komisję Wspólną oraz określa zasady kształtowania składu tej Komisji.

W zakresie drugiego elementu wyznaczającego materię ustawy, wskazano wyłącznie podmioty uprawnione do zgłaszania kandydatów na członków Komitetu Regionów Unii Europejskiej i kandydatów na zastępców tych członków, przesadzając o liczbie kandydatów, którą ma prawo wyznaczyć każda z ogólnopolskich organizacji, reprezentująca określony szczebel samorządu terytorialnego oraz określono, jakie osoby mogą być przedstawicielami Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów.

Uwagi szczegółowe:

1. W art. 3 ustawa określa zamknięty katalog zadań Komisji Wspólnej. Należy jednak zauważyć, iż znaczna ilość innych zadań tej Komisji (co również podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy) wynika z uregulowań odrębnych ustaw, np. wskazywanie kandydatów na członków Rady Narodowego Funduszu Zdrowia (art. 99 ust. 1 pkt 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), rekomendowanie przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego do

udziału w pracach Rady Pomocy Społecznej (art. 125 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej), zgłaszanie członków do Rady Działalności Pożytku Publicznego (art. 36 ust. 2 pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Biorąc pod uwagę, iż przepis prawny powinien udzielać adresatowi pełnej informacji w kwestii, którą reguluje, zasadne jest umieszczenie w art. 3 informacji o wykonywaniu przez Komisję innych zadań, niż bezpośrednio wskazane w tym przepisie.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 3 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

"6) wykonywanie innych czynności określonych w odrębnych ustawach.";

2. Wątpliwości interpretacyjne budzi art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy. Wydaje się, iż istota reprezentatywności sformułowana w art. 5 i 6, w celu wyłonienia organizacji ogólnopolskich mających prawo wyznaczania kandydatów do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, opiera się na tym, iż każda ogólnopolska organizacja ma reprezentować tylko jeden szczebel samorządu terytorialnego, a w przypadku samorządu gminnego – jedną z kategorii tego samorządu określoną w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy. Jeżeli dwie lub więcej organizacji spełniają ten warunek, decydujące znaczenie dla uznania za reprezentatywną, ma liczba członków każdej z organizacji. W świetle powyższych ustaleń, wydaje się, iż przesłanka wymieniona w art. 5 ust. 2 pkt 1, stanowiąca, iż **ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego powinny reprezentować jednostki funkcjonujące na poszczególnych stopniach podziału terytorialnego państwa**, wprowadza w błąd. Wynika z niej bowiem, iż spełnia wymogi ustawowe organizacja reprezentująca różne szczeble samorządu terytorialnego. Ponadto przepis ten nie uwzględnia faktu, że w zakresie reprezentacji samorządu gminnego organizacja powinna reprezentować daną kategorię tego samorządu (gminy powyżej 300 tys. mieszkańców albo gminy posiadające status miasta, itd.).

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 5 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy "poszczególnych stopniach" zastępuje się wyrazami "danym stopniu" oraz po wyrazie "państwa" dodaje się wyrazy ", a w przypadku jednostek samorządu gminnego - jedną z kategorii tych jednostek, spośród wymienionych w ust. 1 pkt 1";

3. W art. 6 ust. 4 zawarta została delegacja do określenia w rozporządzeniu, wydanym przez Radę Ministrów, organizacji uprawnionych do wyznaczania przedstawicieli w Komisji

Wspólnej. Biorąc pod uwagę, iż wszystkie przesłanki materialne uznania organizacji za uprawnioną do wyznaczania przedstawicieli tej Komisji określa ustawa (art. 5 i 6), zaś zadaniem Rady Ministrów jest potwierdzenie, iż określone organizacje posiadają wspomniane uprawnienia, należy rozważyć, czy wydawanie aktu wykonawczego w tej sprawie jest konieczne. Ustawa nie przyznaje Radzie Ministrów kompetencji w zakresie określenia dodatkowych norm prawnych kształtujących sposób wyłaniania organizacji ogólnopolskich, a jedynie zobowiązuje do podania do publicznej wiadomości faktu ustalenia, które z organizacji spełniają wymogi ustawowe w zakresie reprezentatywności. Dla dokonania tej czynności wystarczająca jest forma obwieszczenia.

PROPOZYCJE POPRAWEK:

...) w art. 6:

a) w ust. 3 wyrazy "Rada Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 4, określa tę z organizacji, która ma największą liczbę członków" zastępuje się wyrazami "uprawnioną do wyznaczania przedstawicieli do Komisji Wspólnej jest ta organizacja, która ma największą liczbę członków",

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

"4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w drodze obwieszczenia, wykaz organizacji, które są uprawnione do wyznaczania przedstawicieli Komisji Wspólnej w danej kadencji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego.";

...) w art. 23 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

"2. Wyznaczenie przedstawicieli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na zasadach określonych w niniejszej ustawie następuje po raz pierwszy w kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego następującej po kadencji, w której ustawa weszła w życie.

3. Do czasu wyznaczenia przedstawicieli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego na zasadach określonych w niniejszej ustawie, Komisja działa w składzie powołanym na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie powołania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (Dz.U. Nr 13, poz. 124 i z 2003 r. Nr 58, poz. 508). Zmiany przedstawicieli w Komisji Wspólnej następują z uwzględnieniem przepisów art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 3.";

4. Ustawa nie określa **terminu, w jakim uprawnione ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego wyznaczają swoich przedstawicieli do Komisji Wspólnej**. Dodanie takiego przepisu wydaje się być konieczne, aby Komisja Wspólna, w nowym składzie, mogła rozpocząć wykonywanie swoich obowiązków bez zbędnej zwłoki. Ustawa powinna również wskazywać ostateczny **termin składania wniosków o uznanie za organizacje uprawnione do wyznaczania przedstawicieli Komisji Wspólnej**, tak aby możliwe było rozpatrzenie tych wniosków przez Radę Ministrów w terminie wskazanym w art. 6 ust. 2.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 5 w ust. 3 w zadaniu pierwszym po wyrazie "następuje" dodaje się wyrazy "w ciągu ... miesięcy od dnia (*wydania rozporządzenia*) ogłoszenia obwieszczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 4,";

5. W związku z treścią art. 8 ust. 2 i 3, należy zauważyć, iż przepis nie określa, w jakim terminie ma być przedstawione stanowisko każdej ze stron Komisji Wspólnej (w razie niezgodnienia wspólnej opinii) do projektu aktu normatywnego lub innego dokumentu rządowego przedstawionego do zaopiniowania Komisji, zgodnie z art. 8 ust. 1. Przepis art. 8 ust. 3 odsyła bowiem do terminu określonego w art. 7 ust. 3 tylko w zakresie opinii Komisji, a nie w zakresie stanowisk każdej ze stron tej Komisji.

PROPOZYCJA POPRAWKI:

...) w art. 8 w ust. 3 wyrazy "Do opinii, o której mowa" zastępuje się wyrazami "Do opinii i stanowisk, o których mowa".

Poprawki doprecyzowujące i redakcyjne:

- 1) w art. 3 w pkt 3 skreśla się wyraz "stanu";
- 2) w art. 8 w ust. 2 po wyrazie "stanowisko" dodaje się wyrazy "każdej ze".

Oprac. Renata Bronowska